

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

DISSERTATIO INAUGURALIS IURIDICA

DE

**DIVERSA FVRTI
SECUNDVM IVS CIVILE**

ET

GERMANICVM IDEA,

QVAM

CONSENTIENTE

ILLVSTRI FCTORVM ORDINE

IN ACADEMIA ERFORDIENSI,

PRÆSIDE

DN. TOBIA JAC. REINHARTH,

JCTO, COM. PALAT. CÆS. IVRID. FACVLT. ASSESSORE, ET CODIC. PROF.

PVBL. ORD. NEC NON CIVITATIS STNDICO

ET CONSVLE,

IN AVDITORIO JCTORVM MAJORE

PRO GRADV ET PRIVILEGIIS

DOCTORIS

PLACIDÆ ERVDITORVM VENTILATIONI

SVMITTIT

GOTTFR. REINHARD SCHOLZ,

SERENISSIMO DVCI SAXO-VERFVRTENSI A COMMISSIONVM

CONSILIIIS.

DIE XVIII. JVLII M DCC XXIX.

ERFORDIÆ,

Litteris GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

1910

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

CONSPECTVS DISSERTATIONIS.

Prudentiæ legislatoriæ est, non solum pœnas delictis minari, sed & ipsa delicta, quibus pœna infligi debeant, certo determinare, §. I.

Probatum id, & inde inferitur, diversam sepe unius delicti in diversis rebus publicis esse ideam, §. II.

Exempli loco adducitur idea furti, quod Romani considerarunt tanquam delictum privatum, & ob id ejus ideam extenderunt latissime, §. III.

De furto possessionis, §. IV.

De furto usus, §. V.

Idea furti Jure Romano tam late patentis ratio, §. VI.

E contrario Germani furtum crimen publicum esse voluerunt, §. VII.

Satisfactionem vero læsi secundo saltem respexerunt: sicut Romani satisfactionem

læsi primario respicientes secundo etiam respiciebant ad vindictam publicam, §. VIII.

Ergo Germani ideam furti longe strictius concipere soliti sunt, & latior illa Romanorum de furto idea ad fora Germaniæ non quadrat, §. IX.

Ostenditur id exemplo furti usus in commodato, §. X.

Occurritur dubio de furto usus in deposito, §. XI.

Solum furtum rei Jure Germanorum furtum est, excluso furto usus & possessionis, §. XII.

Furtum rei duplex, ordinarium, & extraordinarium, §. XIII.

De furto extraordinario præscæ Germanorum leges, §. XIV.

(a)

Consti-

(0)

*Constitutio Caroli V. Caesaris
de hoc furto, §. XV.*

*Pœna ejus extraordinaria est
etiam in Saxonia, quod
confirmatur exemplo crimi-
nis de residuis, ut §. nuntii
furis, §. XVI.*

*Pœna illa extraordinaria ab
arbitrio judicis pendet re-
gulariter, nisi princeps de-
terminaverit certam, §.
XVII.*

*An Constitutio Saxonica et
part. 4. de solo crimine de
residuis intelligenda sit, an
etiam de perfidia privato-
rum erga se invicem? Vi-
detur primo intuitu poste-
rius verum, §. XVIII.*

*Ast rectius nihilominus asserti
videtur prius, §. XIX.*

*Id quod illustratur exemplis,
§. XX. XXI.*

§ (0) §

§. I. Cum

§. I.

Um pœnas delictis modo rigidiores, modo mitiores, statuere iubeat legislatoris justis & prudentis officium, prout unumquodque delictum vel magis vel minus frequens, & reipublicæ noxium est; iudex vero pœnam unamquamque cuiusque delicto lege publica statutam decernere nequeat, nisi certo constet, factum, quod reus perpetravit, esse id ipsum delictum, cui illa pœna lege dictata est: prudentiæ legislatoriæ erit, non solum pœnas sancire gravitati cuiusque delicti iusta proportione respondentes, sed & unumquodque delictum, cui irrogari hæc vel illa pœna debeat, certo & liquido satis determinare.

§. II.

Omnia pœna humana est Juris positivi humani. Etsi enim delicta esse punienda, Jure divino præceptum est: quoniam tamen pœnarum genere in quodvis delictum animadvertendum sit, Jus divinum, uni-

versale nempe, neutiquam definit, sed id pro diversitate partim detrimenti ex quovis delicto reipublicæ imminenti, quod modo majus modo minus esse potest, partim morum gentium, diverso pruritu in diversa delicta pronarum, prudentiæ legislativiæ humanæ definiendum reliquit. Unde cum (per §. I.) ei, qui poenam delicto statuit, incumbat, ipsum delictum, cui ea poena irrogari debeat, certo & liquido determinare; omnem vero poenam, uti dictum, jus humanum statuat: omnis uniuscujusque delicti determinatio vel definitio, quam sequi in foro criminali fas sit, à Jure humano dependebit. Et quoniam Jus humanum variat pro diversitate rerumpublicarum: sequitur varias etiam pro eadem diversitate esse posse & solere, & poenas, & delictorum determinationes secundum requisita essentialia, quæ in unoquoque adesse debeant, adeo, ut sæpiuscule unius ejusdemque delicti idea in una republica modo latius pateat, modo strictius contineatur, quam in altera.

§. III.

Exemplo nobis esto crimen furti, quod Jus Romanorum Civile ad delictorum privatorum censum refert, quibus directe non tam reipublicam, quam cives singulos, lædi supponit, quæque adeo dictum Jus non judicio publico poenæque publica, sed actione civili & privata, ad poenam pecuniariam læso à reo persolverendam tendente vindicat. Tantilla itaque cum esset Romanorum in furti crimen animadvertio: in tantam sane latitudinem definitionem ejus extendunt, ut omnem fere dolum in contractibus, ex quibus

bus res alterius penes alterum est, comprehenderet. Ita enim furtum definiverunt, quod sit contrectatio fraudulosa vel ipsius rei alienae, vel etiam usus ejus, possessionisve, lucri faciendi gratia, §. 1. *F. de obligat. qua ex delicto*. l. 1. §. 3. *ff. de furr.*

§. IV.

Furtum ergo dixerunt, quamcunque dolosam rei alienae contrectationem; & per rem alienam non solum eam intellexerunt, quae in alterius, laesi namque, dominio sit, sed & in qua laesus quodcunque aliud jus in re habeat. Sic cum creditori in pignore competat jus in re: non solum tertius, sed & ipse debitor, pignus surripiendo furtum Jure Civili committit, l. 12. §. 2. l. 19. §. 5. *ff. de furr.* Pariratione cum possessori bonae fidei jus possessionis competat: quicumque ipsi rem, titut nondum usucaptam, bona tamen fide interim possessam dolose abstulerit, si vel maxime ipse rei dominus id fecerit, furti tenetur, l. 20. §. 1. *ff. Eod.* Quin & intuitu juris ad rem ex contractu resultantis, furti actio unicuique competit, cujus interest, respectu juris ad rem quod habet, rem salvam esse, licet nec dominium, nec aliud jus in re ipsi competat, §. 13. *F. de Obl. qua ex delicto*. quemadmodum commodatario, quatenus de re commodata furto ipsi ablata, restituenda tenetur, actio furti competit, §. 16. *F. Eod.* & quidem plane etiam contra ipsum commodantem, si commodatarius necessitate in rem fecerit impensis, & commodans hic non restituit rem dolose surripit commodatario, l. 15. §. 1. *ff. de furr.* Et hoc ipsum est, quod frau-

(111)

frau-

fraudulofam *Poffeffionis* contrectationem Romani dixerunt in definitione allata.

§. V.

Porro quando furtum dolofam rei alienæ contrectationem dixerunt, per generaliore[m] illam contrectationis notionem non folum ablationem vel amotionem rei ex poffeffione alterius intellexerunt, fed & fi res aliena ex quacunq[ue] iufta caufa penes alterum fit, quemcunq[ue] eius contra fidem contractus abufum: quam furti in foro fuo fpeciem Romani in definitione §. 3. allegata, contrectationem *Ufus* rei alienæ vocarunt. Sic fi creditor pignore, depositarius re deposita utatur, five commodatarius in alium ufum rem commodatam transferat, quam cuius gratia data eft, furtum committere dicitur, §. 6. *J. de Obl. quæ ex del. l. 5. 4. pr. §. 1. ff. de furt. l. 7. C. Eod. l. 29. pr. ff. Depos. l. 5. §. 8. ff. Commod.* Cum enim pignus folius fecuritatis caufa tradatur creditori, depositum folius cuftodiæ caufa depositario; creditorem fi pignore, & depositarium fi deposito quomodocunq[ue] utatur, *illius ipfius ufus* furtum committere Romani crediderunt. Eadem ratione fi ad certum ufum quis alteri rem fuam commodaverit, vel locaverit, & commodatarius vel conductor ad alium ufum eam applicet, *illius ipfius ufus* furtum facit.

§. VI.

Nec fine ~~caus~~, iisque ~~caus~~ *caus solidis*, rationibus Romani deftituti funt, ob quas in tantam latitudinem furti definitionem in foro fuo extenderent. Cum enim,

enim, uti supra §. 3. jam præmonuimus, Romanis placet, furtum tanquam delictum privatum considerare, magisque ad damnum læso illatum, ejusque reparationem, & periculi quod passus erat compensationem, quam ad detrimentum securitatis publicæ, ejusque turbatæ vindictam publicam respicere, parum sane interesse videbatur, quoniam fraudulosæ rei suæ contrectationis genere læsus damnum pateretur, an ablatione rei, sive in dominio, sive in possessione ejus existentis, an contrectatione usus, animo lucrificandi, invito læso commissa; cum si solam indemnitatem poenamque privatam, læso à lædente præstandam, cum Romanis potissimum respicias, eadem omnibus his casibus sit ratio, & damni læso reparandi, & dolosi lucrum ex re aliena invito domino captandi propositi, sive quidem ipsius rei, sive possessionis, sive usus cujusdam contrectatione id fiat. Ipsa enim dupli vel quadrupli poena privata, lege Romana statuta, non alium finem, quam privatum respiciebat, cum duplum illud vel quadruplum, actione furti impetrandum, in emolumentum læsi cederet, in compensationem nempe periculi, quod furtiva rei suæ contrectatione passus erat.

§. VII.

Longe alter furti crimen Germani in foris suis consideraverunt. Cum enim Romani in republica sua, non pariter ex hætenus dictis, eo maxime respicerent, ut læso satisficeret, & furtum hoc ipso respectu delictum privatum esse jussent, quod læsus actione furti

ti, poenali quidem, privata tamen & civili, persequi debeat: Germani è contrario satisfactionem privatam læso debitam secundario tantum, primario vero publicam securitatis publicæ tuitionem ac vindictam respexisse videntur. Etenim securitatis publicæ, subditis in bene constituta republica legibus & poenis asserendæ, ratio manifeste requirit, ut unusquisque non solum intuitu vitæ, membrorumque corporis, sed maxime etiam intuitu bonorum suorum, tutus præstetur. Huic tanto bono publico, non solum turbæ, & seditionis secessiones, sed & latronum invasiones violentæ, furumque insidiæ & artes, quotidianum periculum maximumque detrimentum minantur: quorum requiritia poenis saltem privatis pecuniariis, ad læsorum indemnitatem & satisfactionem compositis, satis coerceri minime posse visa est; maxime cum vix raro aliquis ex istis nebulonibus tantum in bonis habeat, ut debitam læso indemnitatem præstare possit. Ergo cum publicum securitatis publicæ bonum utilitati privatæ læsi merito anteponendum sit: furtum in criminum publicorum censum referre Germani merito maluerunt, quorum persecutio primario ad perferendam poenam publicam & exemplum tendit: den Dieb soll man henden ic. Land-Recht l. 2. art. 13. pro furti quidem qualitate & quantitate, Ord. Crim. CAROL. art. 160. 162. Const. El. Sax. 32. p. 4. in tantum ut hæc deo furis suspensi, ne quidem conditione furtiva ad abolitionem rei furtivæ non amplius extantis, sed consumptæ læso teneantur, CARPZ. Const. 32. P. 4. def. 23. secundum regulam Jura Germanici vulgatam in Glossa ad Land-

Land-Recht l. 2. art. 35. Mit dem Tode wettet man dem Richter/ und büffet dem Kläger.

§. VIII.

Enim vero non omnem indemnitatis læso debita curam neglexerunt Germanorum mores. Quod si enim vel fur rem furto ablatam restituere læso possit, vel læsus damnum sibi datum furi remiserit, aut cum illo eo nomine transegerit, laquei poenam iudex merito mitigat & remittit. *CARPZ. Const. 32. p. 4. def. 6. 7. § 18.* maxime cum & ipse Imperator *Ord. Crim. art. 160.* in irroganda furi ultimi supplicii poena considerare inter alia jubeat. Wie schädlich dem beschädigten der Diebstahl seyn mag. Nihilominus consideratio illa indemnitatis privatae secundaria tantum est, nec qualitatem criminis publici, poena publica coercendi, qui nempe finis principalis est, tollit: cum nihilominus poena fugationis & relegationis decerni iis casibus debeat. Eadem fere ratione, ut in foro Romano furtum pro delicto privato haberetur, & ejus adeo persecutio principaliter ad satisfactionem læsi privatae tenderet: non tamen ideo boni publici respectum plane negligebant Romani, sed si qua occurrebat furti species securitatem vel utilitatem publicam maxime turbans, ex delictorum privatorum censu ad criminum publicorum publicis judiciis vindicandorum, vel saltem ad criminum extraordinariorum classem facinus transferre haud debitabant; unde tot in criminum publicorum serie furtorum peculiari nomine notatorum species in Jure Romanorum criminali occurrunt, ut puta saculariorum & directariorum, *l. 7. ff. de Extra-*

B ord.

ord. Crim. violatorum sepulchri, t. t. ff. de Sepulchr. viol. Abigeorum t. t. ff. de Abig. furum balneariorum, t. t. ff. de fur. baln. effractorum & expilatorum, t. t. ff. d. Effractor. & expil. peculatus, t. t. ff. ad L. Pub. pecuti. Crimi- nis de residuis, l. 2. ff. Eod. ut adeo ea maxime Jus Ro- manorum inter & Germanorum intercedere differenti- tia videatur, quod Romani furtum regulariter & pri- mario pro delicto habuerint privato, extra ordinem ve- ro, secundario, aut per modum quandoque exceptionis, etiam pro publico vel saltem extraordinario: Germani e contrario idem regulariter accensere maluerint cri- minibus publicis, secundario tamen etiam indemnita- tis privatae rationem non prorsus negligere iusserint.

§. IX.

Tanta ergo cum appareat in utraque gente, Ro- manorum nempe & Germanorum, Juris criminalis cir- ca furtum diversitas, ut scilicet Romani in sua republi- ca furtum regulariter tanquam delictum privatum con- siderarent, furemque adeo in poenam pecuniariam læ- so rependendam condemnarent; Germani contra in furtum, tanquam crimen publicum, primario poena publica, laquei, fustigationis, relegationis, carceris, animadvertere severissime soleant; & dicto Romano- rum instituto, quo de sola fere satisfactione privata læ- so præstanda solliciti erant, factum sit, ut ideam furti in tantam illam, quam §. 3. 4. 5. 6. ex Jure Romano- rum Civili docuimus, latitudinem extenderent, ut omnem fere dolum in contractibus, quacunq; fere illicita rei ex contractu penes alterum existentis, vel ejus possessionis, vel saltem usus, contractatione sese

ex-

exferentem comprehenderent: quilibet facile judicabit, latissimam illam Juris Civitis Romani de furti crimine ideam ac definitionem male admodum ad forum criminale Germanorum transferri, adeoque iniquissime postulare eos, quæ legibus ex Jure Civili perfunctorie conquisitis, quæ secundam ea, quæ hactenus docuimus, cum grano salis intelligi debebant, quamcunque rerum alienarum, aut earum possessionis, vel usus, contrectationem furti statim & præcipitater insimulantes, actionem statim criminalem & processum inquisitorium intentant & sollicitant. Et optime sane, utut circa aliam quæstionem, monet CARPZ. *Const. 32. p. 4. def. 23.* Sapienter jam dudum animadvertisse. *JCos Saxonicos in Confid. Const. Sax. rom. I. part. 4. qu. 50.* Das gemeine Recht (pura Jus Civile Romanum) müsse nicht alle wege in materia furti angesehen und in acht genommen werden / in quo nunc sæpe graviter & impetito peccetur, dem die gemeine Rechte mit Gelde allein den Diebstahl straffen.

Ex hoc itaque fundamento primo quidem manifestum est, contrectationem quantumvis fraudulosam, non ipsius rei, sed solius usus aut possessionis, ipsam contrectantem Jure Criminati Germanorum furti reum facere, & Jus adeo patium hoc in passu præextraneis Romanorum legibus in foris nostris prævaluisse. Sola enim usus aut possessionis contrectatio, qua non ipsa res sua heri auferitur, sed re domino salva damnium solummodo quomodocunque datur, securitatem publicam non turbat, quam sola tanto po-

narum capitalium rigore tueri voluerunt Germani;
 damna vero, citra furtivas rerum alienarum ablatio-
 nes, quibuscunque aliis dolosis rerum alienarum, ex
 contractu penes nos existentium contrectationibus da-
 ta, actione privata & civili, ad distortum damnorum
 reparationem tendente, persequi iusserunt. Ita enim
 Land. R. l. 3. art. 22. Wer dem andern leihet sein Pferd
 oder Kleider / zu bescheidenen Tagen / hält ers über die Zeit /
 und wird er darum beklaget / er muß es zu Hand wieder geben /
 und bessern / ob er es geergert hat. Dieberey und Raubes
 mag er ihn aber nicht gezeihen daran / sintemahl daß ers ihm
 selber liehe. Unterwinden mag sich auch wohl ein Mann sei-
 nes Gutes mit recht / daß man ihm mit unrecht vorhält über
 bescheidene Zeit: qui textus clare probat insignem, quam
 docuimus, differentiam furti, in foris Germanorum ab
 eodem in foro Romano, quandoquidem Jure Romano,
 qui amplio rem rei commodatæ usum, quam qui in
 contractu determinatus est, sibi indulserit, furti utique
 tenebatur, uti supra §. 5. demonstravimus. Nec ob-
 stat, Jure quoque Civili commodatarium, qui re com-
 modata diutius vel aliter utatur, quam utendam acce-
 perit, furtum non committere, si credat, dominum, si
 intellexerit, permissurum, cum fortum sine affectu sa-
 randi non committatur, §. 7. *J. de Obl. que ex del. l. 20.*
§. 7. l. 76. pr. ff. de fure. de quo casu forte intellectum
vellent textum adductum, si qui sint, dissentientes:
 These enim, Dieberey und Raubes mag er ihn nicht gezei-
 hen / expressè adjicitur ratio, sintemahl daß ers ihm selber
 liehe / qua innuitur, ideo in casu adducto commodata-
 rium furtum non committere quia ipsam rem domi-

no

no invito *haud abstulerit*, sed à volente acceperit, unde & recte glossa addit : *Denn was ein Mann mit seinem Willen geloset, oder von sich läset, das stiehet man ihm nit; quæ ratio æque valet, sive commodatarius, re com- modata ditius aut aliter, ac conventum fuerat, utens; crediderit, dominum consensurum esse, nec ne.*

§. XI.

Quod de commodato dictum, & lege pariter ap- rationibus communitum est, idem ob rationum iden- titatem & de aliis contractibus intelligendum est, ut- puta de locatione conductione, de pignore, de depo- sito. Equidem de deposito aliud primo intuitu dispo- nore videtur. *Ordinatio Criminalis Carolina, art. 170. Wel- cher mit eines andern Sättern die ihn in gutem Glauben zu behalten und verwahren gegeben seyn/ williger und gefährlich- ther weiß dem Gläubiger zu Schaden handelt/ solche Mißer- that ist einem Diebstahl gleich zu straffen.* Ast conside- randum, cum in genere depositario re deposita uti haud liceat, quia custodiae, non usus gratia, in com- modum deponentis, non depositarii, depositum con- trahitur; duplici modo depositarium contra fidem contractus peccare hac ratione posse, dum re custo- diae ipsius commissa vel ita uti potest, ut ipsa res, ma- xime si non sit fungibilis, nihilominus salva deponenti maneat, & restitui ipsi queat; vel ita, ut & ipsam rem in usus suos vertat aut consumat, nec eam adeo resti- tuere valeat. Utrouque quidem modo Jure Civili fur- tum committitur, *l. 29. pr. ff. l. 3. C. Depos.* priori qui- dem furtum usus, posteriore vero ipsius rei: ast Jure Germanorum, licet de posteriori casu, furtum eo com-

mitti, extraordinarium tamen & improprium; uti ex sequentibus patecet, facile concesserim, idemque plane etiam de commodato, locatione, aliisque similibus contractibus admiserim; priori tamen casu negandum idem esse, & allatum adeo Sanctionis Carolinae textum de solo casu posteriori intelligi debere, ex rationibus Juris Germanici §. præced. allegatis manifeste satis liquet.

§. XII.

Sola itaque in idea seu definitione furti, Jure Germanorum remanet dolosa contractatio *ipfius rei alienæ*, invito domino, animo lucri faciendi commissa, detractâ dolosâ solius usus vel possessionis contractatione, quam Romani quidem ob rationes §. 6. allegatas ad furtum referebant, Germani autem, ob rationes §. 7. 9. 10. comprobatas, à furti notione excluderunt, ejusque persecutionem à foro criminali inquit, torio ad forum Civile actionesque ex contractu, instituendas ablegarunt. Est vero dolosa *ipfius rei alienæ* contractatio, seu brevius furtum rei, (quod furto usus & possessionis contradistinguebant Romani,) contractatio rei alienæ talis, qua contractans eum, cujus interest, rem salvam esse, re sua (mobili quidem) privat in totum, in suasque eandem usus abripit & convertit, vel convertere saltem intendit, (si nempe rem furtivam casu forte vel vi majore amiserit.) Dico, furto lædi quemcumque, cujus interest rem salvam esse; cum furtum committat non solum qui ipsi domino, sed & qui commodatario, conductori, depositario, &c. ad æstimationem rei non satis custodiæ, & hinc fur-

to

to amittæ, obligato rem de qua restituenda domino tenetur, amovet aufertque.

§. XIII.

Illà ipsa vero *ipsius rei* alienæ contrectatio, quam solam Germani per hæcenus dicta sub furti notione comprehenderunt, duplici porro modo fieri potest. Vel enim fur ex ipsa læsi possessione rem furtivam amovet aufertque: vel is, qui rem alienam ex justa & innocua causa, v. g. inventionis, vel plane domino volente & consentiente, detinet, v. g. administrator, depositarius, murus, &c. eandem invito domino furtim & dolose sibi capit, consumit, & in usus suos convertit. Ubi maxime quaeritur, cum priori casu furtum committi dubio careat, an & in quantum idem etiam posteriori casu afferendum sit? Si rem ex antiquioribus Joris Germanici monumentis inquiras, eaque cum recentioribus Constitutionibus attentè conferas, deprehendes, proprie quidem & primario crimen furti, poena nempe ordinaria coercendum, in primo duntaxat ex dictis duobus rem alienam dolose contrectandi modis, qui scilicet dolosa ablatione rei alienæ ex ipsa læsi possessione fit, consistere: cum hæc sola maxime feceritatem publicam turbet, quam tanto poenarum capitalium rigore defensam voluerunt leges Teutonicæ. Nilominus cum & altera illa rei ex juxta causa penes alterum existentis, dolosa contrectatio in se sic satis furtiva sit: quod si quidem illum poenæ laquei rigor non citra modicam quoque quinque aureorum quantitatem ad fortivas hujus generis contrectationes extendere voluerunt laudatæ Teutonum leges, eo quod
non

non tam publica securitas dictis contrestationibus turbatur, quam fides potius contractuum vel aliud minoris sæpe momenti officium solummodo læditur; poena tamen saltem mitiore alteram istam furti speciem, quæ sine actuali rei ex alterius possessione ablatione est, plectere voluerunt. Quo fundamento nixus furtum tanquam crimen publicum in foris Germaniæ in duas species dividendum esse arbitror, ordinarium nempe, quod fit dolosa rei alienæ ablatione ex possessione alterius, poena ordinaria coercendum; & extraordinarium seu improprium, quod reus in re aliena, iusta causa & citra ejus ex possessione alterius ablationem a reo detenta, rem dolose intervertendo committit, poena extraordinaria afficiendum.

§. XIV.

De priorè specie satis notâ plura dicere haud opus est. Sola altera ex Juris Germanici constitutionibus confirmanda, & ita fundamentum divisionis nostræ vere Juridicum demonstrandum nobis est. Et in jure quidem Germanorum prisco duo reperiuntur textus divisionem hanc egregie confirmantes. Alter in *Land-Recht lib. 2. art. 29.* *Dem eines andern Mannes fahrende Habe insleußt in Wasser/ den soll sich darzu ziehen/ und soll sie jenem wiedergeben/ der soll ihm denn seine Kosten geben/ nach guter Leuthe Rath ꝛc. Leugnet ers aber/ so man darnach fraget/ so ist er ein Dieb. Und ob mans darnach unter ihm findet/ so muß ers wider geben/ mit Buß und mit Wette, wenn ers dieblich gehalten hat. Keine Dieberey hat er aber erstlich daran gethan/ die ihm an seine Ehre/ oder an seinen Leib gehet/ oder an seinen gesund/ denn ers nie dieblich*

chen noch raublichen aus jenes Gewehren gebracht. Alter
 Land-Recht *lib. 2. art. 37.* Was ein Mann findet/ verleug-
 net er das/ ob man darnach fraget/ so ist es diebisch. Und
 was so ein Mann findet/ oder Dieben/ oder Feinden/ oder
 Räubern abjaget/ das soll er aufbiethen/ vor seinen nach-
 pauen und vor der Kirchen. *Addit glossa:* diese Dieberey
 aber gehet nicht an den Hals/ sondern auf Buß. *Ex utro-
 que ergo textu clare liquet, duplicem in eo supponi fur-
 ti speciem: alteram, quæ sola emendâ & multa, mit
 Buß und mit Wette/ punienda sit; alteram, quæ capi-
 taliter, die dem Diebe an Ehre und Leib oder an den Hals
 gehe: illam quando reus rem ab initio justa ex causâ te-
 nuerit, v. g. inventionem, expugnationem ab hostibus vel
 latronibus, postea vero furtim & dolose eam suppres-
 serit, sibi eam retenturus; hanc vero, quando rem fur-
 tiva ablatione ex possessione alterius amoverit, wenn er
 die Sache dieblichen/ oder raublichen aus des andern Ge-
 wehren bracht. Posterior species ea ipsa est, quam fur-
 tum ordinarium seu primarium, poena furti ordinaria
 plectendum, dixi: prior vero ideam furti, quod ex-
 traordinarium sive improprium vocavi, exhibet, quod,
 uti textus allegati ostendunt, emendâ & multa vindi-
 cabant mores majorum. Ipse CARPZOVIVS *Const. 41.
 part. 4. def. 5. improprie* saltem furtum committere di-
 cit officialem perfidum per rerum administrationis suæ
 in proprios usus conversionem: & in *Praxi Crimi-
 nali Part. 2. qu. 85. no. 1.* factum hujusmodi non veram;
 sed fictam tantummodo rerum alienarum contrecta-
 tionem appellat.*

C

S. XV. Ne-

§. XV.

Neque hanc ipsam furtorum differentiam insignem ex oculis dimiserunt Juris Germanici recentioris statores. Jam supra §. II. dixi, constitutionem Caroli V. de depositario, rem fidei & custodiae suae commissam furtive contrectante, poena furti afficiendo, non sine hac ipsa, quam hactenus explicui, distinctione esse intelligendam: eo quod Germani, furta pro diversa eorum quantitate & qualitate modo ultimo supplicio, modo poenis corporis afflictivis gravissimis ulciscentes, semper non nisi de furtis ordinariis & proprie dictis, quae uti dictum in ablatione rerum alienarum ex possessione alterius consistunt, istas poenas voluerint intellectas, ut nempe scelerati, raptu vivere volentes, hincque possessionibus alienis, eoque ipso securitati publicae subinde infesti, deterreantur à clandestinis pariter & manifestis rerum ab aliis possessorum invasionibus: qui sane finis male quadrat ad qualemcumque rei alienae ab ipso contrectante bona fide hactenus detentae contrectationem furtivam, similiorem sane violationi contractus (si v. g. administrator vel depositarius res sibi concreditas contrectaverit) aut transgressioni officiorum humanitatis (si inventor rem inventam superpresserit,) quam furto proprie dicto. Hinc utut insignem hanc, furtoque utique aemulam perfidiam eorum, qui res alienas bona fide ab initio ab ipsis detentas in proprios usus vertunt & consumunt, ut depositariorum, conductorum, molitorum, inventorum, &c. puniri debere, doceant plerique omnes Juris Criminalis periti: in eo tamen etiam merito consentiunt plerique

rique, cessare poenam ordinariam, quæ nempe quinque solidis Hungaricis læso subtractis, suspendium est, & arbitrariam potius substitui. *CARPZ. Prax. Crim. Part. 2. qu. 85. no. 66. seqq.* Et hac ipsa ratione graviores hujusmodi perfidiæ species, qua quis res alienas, ex possessione alterius non ereptas, sed justa causâ detentas, in proprios usus converterit & absumerit, furti quidem latius seu genericè sumti crimine contineri asserui, cum leges Germanorum & antiquæ & novæ idem diserte asserant: peculiarem tamen easdem, eamque extraordinariam furti speciem esse, quippe non poena ordinaria, sed extra ordinem puniendam, dictis legibus id exigentibus, judicavi: licet non desint, qui rigorosius, & fere indistincte, poenam ordinariam urserint, seducti legum Romanarum effatis, quæ, prout longe alium in furtis coercendis finem sibi habebant præfixum, solam nempe satisfactionem læso à fure præstandam, vix ullam, præter furti manifesti, & nec manifesti, furtorum differentiam, poenarum respectu agnoscebant *J. J. F. de Obl. quæ ex del.*

§. XVI.

Non tamen id ita intellectum velim, poenam perfidis rerum alienarum sibi concreditarum, vel ex alia justa causa detentorum contrectatoribus infligendam, nunquam ad mortis usque supplicium ascendere posse: cum id potius proprium sit criminibus, nulla determinata poena notatis, quæ extra ordinem puniendam esse vulgo dicimus, ut poena varia sit pro circumstantiarum delictum modo gravius modo levius arguentium varietate, quæ reum cujuscunque criminis ex-

traordinarii insigniter scelestum plane ad ultimum condemnare supplicium suadere possunt. Sic & utique in furto in re aliena, justa ex causa haecenus detenta commisso, v. g. à depositario, insignis potest esse diversitas cum intuitu quantitatis depositæ furtive subversæ, quæ adeo ingens esse potest, ut non possit non vel ipsa laquei poena decerni; tum intuitu personæ, depositarii maxime, ubi quippe ingens differentia est, an ea sit persona publica juramenti fide constricta, an privata. Hac ratione, utut crimen de residuis, quo hi, quorum fidei & administrationi pecunia publica commissa est, eandem dolose retinent, & intercipiunt, mitius punirent Romani, tertia nempe parte residuæ, quam debent, quantitatis, *l. 4. §. 5. ff. ad L. Jul. pecul.* longe aliud tamen merito statutum videas in plerisque Germaniæ territoriis, v. g. in Saxonia *Constit. 41. Part. 4.* ubi quippe furtum administratorum, pecunias vel res fidei & administrationi suæ concreditas in proprios usus convertentium, si centum florenos Misnicos, vel ultra, ex bonis fidei & administrationi ipsorum commissis consumserint, & in proprios usus verterint, poena laquei; si florenos quinquaginta ad centum usque, poena fustigationis & relegationis; si infra quinquaginta florenos, carcere vel relegatione temporaria, punire jussit legislator: quem ultimum quidem articulum ita partim mutavit, partim auxit Potentissimus Rex & Elector, in Constitutione novissima, d. a. 1705. *Don anvertrauten Gutshe* / ut si administrator fiscum vel res sibi concreditas fraudaverit ultra florenos triginta, ad quinquaginta usque (exclusive,) relegatione perpetua;

tua; sin ultra viginti ad triginta usque, relegatione ad decennium; sin ultra decem ad usque viginti, relegatione ad quinquennium; sin denique infra decem florenos, carcere puniendus sit. Eadem severitate in dicta *Constitutione Elect.* 24. p. 4. nuncio perfido, qui pecunias, quas aliò perferendas acceperit, sive obsignatas, sive adnumeratas, dolose contrectarit, & in suos usus verterit, si ad viginti usque florenos quantitas furtive subversa assurgat, pœna laquei, sin infra viginti florenos sit, pro quantitatis illius minoris diversitate, modo fustigationis, modo relegationis, modo carceris pœna dictata est. Quem quidem Constitutionis hujus rigorem ad amicum, imò aurigam, qui uterque quippe nuncius haud sit, extendi minime debere, censet BERGERVS *Elect. Jurispr. Crim. cap. 2. no. 10. p. 49.*

§. XVII.

Ita ergo fere de furto extraordinario seu improprio Jure Germanorum statuendum est, puniri illud extra ordinem, regulariter pro arbitrio judicis, pensitatis facinoris circumstantiis; utputa personarum, quæ vel personæ publicæ & juramenti religione obstrictæ esse possent, vel privatæ; nec non pro diversitate rerum, quæ itidem vel publicæ esse possunt, ut in crimine de residuis, vel privatorum bona; porro pro diversitate quantitatis, iterationis, &c. nisi quidem Constitutio Principis expressa vel ipsam pœnam furti ordinariam, vel extraordinariam certam, determinaverit, & judicis adeo arbitrium, à quo regulariter pœnæ extra ordinem infligendæ dependent, excluderit; prout uti dictum, in Saxonia factum est, intuitu criminis de residuis, & nunciorum,

ciorum, pecunias quas aliò transferendas acceperint, furtive contrectantium. In aliis itaque furtorum extraordinariorum speciebus, peculiari Principis sanctione haud notatis, arbitrio iudicis pro circumstantiarum varietate poenæ extra ordinem decernendæ determinatio etiamnum relicta esse censenda est.

§. XVIII.

Illud adhuc de speciali ista Saxonum in crimen de residuis animadversione quæritur, an ea, de solo hoc ipso de residuis crimine intelligenda sit, quod nempe uti dictum, est crimen publicum, quo *pecunia publica* ab eo, cuius fidei ea commissa est, surripitur & in usus proprios convertitur, an etiam ad contractus privatorum, quibus alter pecuniarum rerumque suarum custodiam & administrationem alterius fidei committit, eadem extendenda sit? Posterius suadere videtur, partim rubrica allegatæ Constitutionis Saxonicæ, von anvertrautem Gute/ quæ satis generalis est, & ad utramque rerum alterius fidei & administrationi concreditarum speciem æque applicari posse videtur: partim ipse Constitutionis tenor: *Wurde ein Schöffer/ Verwalter/ Boigt ic. oder ein ieglicher ander/ so zu einem Amt verordnet/ und von unsern/ oder eines andern wegen, Geld/ Korn/ Holz/ Getreyde/ und anderes aufzuheben und einzunehmen hat/ von den Leuthen mehr annehmen denn er berechnet ic. oder dergleichen Veruntrauung und Betrug gebrauchen/ so uns/ oder unsern Unterthanen, oder andern Leuthen zu Nachtheil/ und Schaden gereicht ic.* nec non confirmatio hujus ipsius Constitutionis à Potentissimo Rege anno 1705. facta, & superius jam allegata, qua

qua de iniquis & contra intentionem legislatoris in mitiorem partem contortis interpretationibus, darüber diese schwere Verbrechen vermassen über hand genommen/ daß so wohl bey unserer Cammer/ auch Steuer- und andern Cassen/ als *Privatis*, in kurzer Zeit viele tonnen Goldes veruntrauet/ und entwendet worden/ severissime conqueritur, & in earum locum interpretationem authenticam sequentis ferè tenoris substituit: daß wenn ein Beamter/ Steuer- oder Accis-Einnehmer/ Cassirer ꝛc. oder ein ieglicher/ so zu einem Amte und gewisser Verrichtung, bey welcher er von unsern/ oder eines andern wegen, Geld/ Korn ꝛc. einzunehmen/ zu verwahren/ oder zu administriren hat/ verordnet/ von dem ihm andertraueten/ etwas unterschlagen: ꝛc. oder sonst dergleichen Betrug/ es geschehe auf Waß und Weise wie es immer wolle/ verüben würde/ so uns oder unsern Unterthanen, oder andern Leuthen, zum Nachtheil und Schaden gereichete ꝛc. *Accedit*, quod in sequentibus, ubi, restitutionem damni hujusmodi furto dati, à poena nec laquei nec fastigationis liberare reum debere, edixerat legislator Serenissimus, iterum expresse adjiciat: wohl aber/ wenn er (reus) auch am Leben gestraffet/ oder zur Staupen geschlagen/ und so viel in seinem Vermögen vorhanden/ daß unsere Cassen/ oder die *Privati*, so bestohlen worden, ihre Wiederergänzung erlangen können/ daraus vöilige Erstattung gethan werden. *Hæc omnia* inquam, evincere primo quidem intuitu videntur, utramque hanc Constitutionem non de solo publico residui crimine, sed & de quibuslibet similibus privatis privatorum erga se invicem perfidiæ speciebus, qua res apud se depositas, sibi locatas, vel ad-

mini-

ministrationsi suæ commissas, furtive subducant, intelligendam esse.

§. XIX.

Sed, his non obstantibus, & licet meminerim, non defuisse, qui his argumentis nixi actionem criminalem & Processum Inquisitorium, in causis privatorum, ad poenas dictis Constitutionibus statutas, intentaverint, contrarium nihilominus verius esse sat liquido demonstrari posse putaverim. Etenim utraque Constitutio non solum ejusmodi saltem personarum mentionem facit, quæ in officio publico sunt, & juramenti vinculo illius officii nomine constricti, ne unico quidem in tanto exemplorum expresse allegatorum numero rerum alienarum administratore vel depositario privato, v. g. tutore, institore, depositario, nominato: sed & disertis verbis additur, intelligi debere in officio publico jurisjurandi fide constitutos. Ita enim primo Constitutio Augusti Electoris antiquior: *Würde ein Schöfser/ Verwalter/ Voigt/ Vorsteher/ Gleitsmann/ Baumeister/ Bauschreiber/ Zöllner/ Förster/ oder ein ieglicher ander/ so zu einem Amt verordnet, ic.* Et clarius dein Constitutio Augusti Regis declaratoria: *Sezen/ ordnen/ und wollen/ daß wenn in Zukunfft/ ein Beamter/ Steuer/ oder Accis-Einnehmer/ Casierer/ Schöfser/ Verwalter/ Schichtmeister/ oder anderer Bergbedienter/ Bergmann/ Voigt/ Vorsteher/ Gleitsmann/ Baumeister/ Bauschreiber/ Zöllner/ Förster/ oder ein ieglicher/ so zu einem Amte oder gewisser Verrichtung, bey welcher er von unsern/ oder eines andern wegen/ Geld/ Korn/ Holz/ Getreyde/ und anderes/ einzunehmen/ zu verwahren/ und zu administriren hat/ verordnet, und*

und deßhalber in Pflicht genommen. Ubi quidem parum refert, an immediate principi, an alii, v. g. municipio, seu civitati, aut senatui oppidano, officio publico, & juramento ejus nomine præstito, sit obstrictus: Et hoc est quod additur: so zu einem Amte und gewisser Berrichtung/ bey welcher er von unsern/ oder eines andern wegen, Geld oder anders zu verwahren/ oder zu administriren hat/ verordnet/ und deßhalber in Pflicht genommen, quod sane ad privatorum contractus quoscunque privatos, quibus alter alteri rerum suarum custodiam vel administrationem solo contractu mandat, vel opus perficiendum locat, applicari nullo modo potest. Nec contrarium inde evincitur, quod Rex Potentissimus conquatur: daß so wohl den Cammer-Steuer und andern Cassen/ als Privatis, viel tonnen Goldes veruntrauet worden/ nec non prohibeat omnem poenæ laquei vel fustigationis remissionem, wenn auch gleich die Königlischen Cassen/ oder die Privati, so bestohlen worden/ ihre Wiedervergütung erlangen: Cum enim, uti dictum, solos in officio publico constitutos, & jurejurando eo nomine adstrictos, Constitutio utraque concernat: de subditis, aliisque privatis, qui ab officialibus istis contra fidem officii & juramenti sui læduntur, dicta verba manifeste satis intelligenda sunt, quando scilicet, uti sunt ipsius Constitutionis verba: ein Beamter/ Steuer- oder Accis-Einnehmer u. von den Leuten mehr an Zinsen/ Schulden/ Lehnwahr/ und dergleichen einnimmet/ denn er berechnet/ in Verkaufsen und Kauffen/ Verleypen und Ausmessen/

D

un

unrechten Scheffel und Maas gebraucht/ *rc.* Sic etiam patet vera & iusta tanti in punienda hac furti, quantumvis extraordinarii, specie, rigoris ratio, quæ, iudice BERGERO *Elect. Jurispr. Crim. pag. 50.* est criminum in hoc tali facinore concursus, puta, furti, perjurii, falsi, perfidiæ, peculatus; qui contra in administratoribus aut depositariis perfidis privatis haud occurrit.

§. XX.

Restat, ut exemplo uno atque altero rem illustremus. Dederat mercator opifici materias crudas, sexaginta Imperialium pretio æstimatas, ut ipsi inde conficeret opus, (46. Stück fein Garn/ und 1. ff. 24. Loth Aurora Seyde/ zusammen 60. Rthl. werth/ um daraus feine Baracan zu fertigen) Opifex materias illas vel merces contrectaverat, vendiderat, & in proprios usus verterat. Mercator, partim legibus Civilibus, partim Constitutionibus Saxonis hætenus allegatis, partim Constitutione Criminali Carolina art: 170. nixus, furtum id esse ratus, denunciando facinus deferbat ad iudicem, ut ille procederet ex officio, & petebat, ut reus puniretur secundum *Const. 41. part. 4.* & actori merces, vel earum æstimatio, adjudicarentur. Iudex officii sui (secundum *Ord. Proc. Sax. Recogn. Tit. V. §. 1.* ubi vitia libelli & petiti corrigere iubetur) memor, citationes emiserat ad partes, & reo litis contestationem injunxerat. Actor pridie termini præfixi, literis ad iudicem datis, declarabat, noluisse se actionem civilem, sed factum denuntiasse, ut iudex inquireret ex officio. Cumque in termino non compareret, & reus

com-

comparens ejus contumaciam accusaret, pronuntiavit Facultas Juridica Lipsiensis: daß Kläger die Unkosten des Ferminis Beklagten abzustatten/ und seine fol. I. angestellte Klage binnen Sächsischer Frist/ bey deren Verlust/ und daß er damit ferner nicht gehöret werden solle/ fortzustellen schuldig. *Meus. Jun. 1728.* quæ ipsa sententia, rejecta appellatione interposita, à Summo Appellationum Senatui Dresdensi confirmata est. Sane hic ne quidem ad furtum, cujus actor reum arguebat, respectum fuit: tantum abest, ut pro ea, de qua Constitutiones Saxo-cæ hactenus allegatæ loquuntur, specie furti, pœnis in dictis Constitutionibus statutis extraordinariis sub-jecti, habitum fuerit: licet id actor & in denuntiatio- nis sua, & in literis ad judicem datis, & in appellatio- nis schedula, perpetuo & unice urgeret, causam inter-ferens favorem commerciorum, & imprimis fabrica- rum, ad quarum incrementum multum conducturum, ajebat, si furtivæ opificum contrectationes materiarum aut mercium ipsis concreditarum pœna publica coër- cerentur.

§. XXI.

Majoris momenti casus intuitu institoris, qui do- mino seu exercitori negotiationis seu tabernæ, ex mer- cibus, pecuniis, & rationibus, fidei & administrationi suæ commissis, ultra duodecim millia thalerorum fur- tive subduxerat & mala fide consumserat, ventilatus fuit. Ubi primo quidem quæsitum est, cum reus sa- larii loco quotam ex lucro perciperet, imo conventum

D 2

esset,

esset, ut reus loco certæ quantitatis, juxta operas suas in negotiationem communem inferendæ, ejus quantitatis usuras quotannis inferre in negotiationis communis rationes teneretur, utrum pro institore, annon potius pro socio haberi debeat? & si pro socio, an socii perfidia in negotiatione communi pro furto sit habenda, & annon potius socius socio actione pro socio civili tantummodo teneatur? Respondit Facultas Juridica Wittenbergensis anno 1704. sive institor sit, sive socius, unum idemque Juris esse, cum & socius in re communi furtum faciat, *l. 45. ff. pro Socio l. 45. ff. de furt.* Cumque quantitas furtive subversa sit prægrandis, & reus iudiciis sufficienter gravatus: hunc ad inquisitionem & poenam recte pertrahi. Differt itaque hic casus à præcedente, quod in præcedente persecutio, quæ petebatur, criminalis plane rejecta, in hoc vero casu utique asserta fuerit. Nam ut in utroque furtum, improprium tamen & extraordinarium, Germanorum Jure poena extraordinaria puniendum, subsit: priori tamen casu quantitas rerum subversarum non adeo grandis, posteriori vero prægrandis utique erat: priori casu reus nullis præter solam actoris assertionem, iudiciis gravatus erat, & corpus delicti deerat; posteriori utrumque secus se habebat. Furtum vero, quod posteriori potissimum casu subsit, extraordinarium saltem esse, poena saltem extraordinaria coercendum, non obscure verba ipsius Responsi inveniunt: *Dann im gegenwärtigen Fall um desto we-*

weniger zu zweifeln / (quod persecutio criminalis locum habeat) als Sempronii Unterschlag sich auf ein sehr hohes erstrecket / so wohl dießfalls ein richtiges Corpus delicti, und gnungsame indicia vorhanden / und daß / auch extra Saxoni-
 nam, Procuratores, Institores und dergleichen Leute / so die ihnen anvertraute Gelder veruntreuet / und in ihren Nutzen verwendet / poena furti, wiewohl *extraordinaria*, zu belegen / die bewährteste Rechts-*Lehrer* einmüthig statuiren; So erscheinet daraus allenthalben so viel / daß wieder Sempronium die Hafft und Inquisition allerdingß statt habe.

B. N. W. Et adhuc clarius Jcti Rostochiensis in eodem hoc casu consulti, respondunt; Weiln aber doch die Administration der entwendeten Sachen Inquisito anvertrauet worden / da es dann heißet / quod administratio mitiget poenam: Propter admissam enim administrationem hi, quibus ea commissa, non tam invito domino rem contrectare, so doch *pr. J. de Obl. quæ ex delict. l. 12. ff. d. furt.* erfordert / quam perfide agere videntur, *l. 35. ff. d. administr. & peric. tutor. CARPZOV. lib. 2. qu. 85.* so halten wir poenam fastigationis vor genung.

B. N. W. An vero hoc casu specialis illa Constitutionis Electoralis 41. p. 4. & regiae d. anno 1705. poena, qua reus convictus, excluso iudicis arbitrio, laquei subire supplicium debuisset, locum habitura fuisset, ex eventu illius Inquisitionis discere haud licuit, cum reus defensione sibi concessa, corporis delicti certitudinem labefactaret, plurimaque indicia, quæ ipsum ad torturam gravare videbantur, declinaret, hinc à Scabinis

Lipsiensibus ad iuramentum purgatorium condemna-
 retur, eoquo præstito absolveretur. Ego quidem ieo
 convicto poenas illas certas ac determinatas, laudatis
 Constitutionibus statutas, locum habituras fuisse, vi-
 crediderim, per ea, quæ §. 17. sqq. non sine fundamento,
 ni fallor, monui: quemadmodum & Rostochienses,
 ab interrogante proculdubio specialium ea de re Con-
 stitutionum Saxonicarum probe commoiti, in Re-
 sponso suo, loco laquei poenæ, istum fustium
 sufficere iudicarunt.

F I N I S.

